

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

OVDALAŠ SÁMI EALÁHUSLÁGIT

10 oahppočuoggá

1. OAHPPPOVTTADAGA NAMMA

Ovdalaš sámi ealáhuslágít
Eldre samiske næringstilpasninger
Former Sámi livelihoods

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

- OAHPPPOVTTADAGA KODA: SER 101
- VIIDODAT 10 oahppočuoggá
- OAHPU LÁGIDEAPMI Oahppodeaivvadeapmi/-eamit Sámi allaskuvllas, ja neahhtaoahpahus

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppoovttadat lea geatnegahtton fágaoahppu Boazoealáhus bachelorprográmmas.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuođđu sáhtá leat juogo oppalaš lohkan gelbbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnása) dahje reálagelbbolašvuohta. Dasa lassin gáibiduvvo sáme giel máhttu.

Sáme giela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sáme giella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sáme giela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sáme gieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sáme giela gáibádusa sáhtá maid deavdit sáme giela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuođu.

5. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahus lágiduvvo dábálaččat sáme giellii, muhto sáhtá muhtun logaldallan skandinávalaš dehe engelasgiellii. Oahpahus eangalsgiellii ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahus dulkojuvvo dárbbu mielde.

6. SISDOALLU

Oahpus studeanta oažžu ovdalaš sámi ealáhuslágiiid váldodieđuid nu go dat bohtet ovdan čálalaš gálduin ja dutkamiid vuođu, ja das maid dási sápmelaččaid iežaset čilgehusain mat muhtun muddui leat sáme giellii dehe refererejuvvon eará gielaide. Oahppan fátmasta sullii áigodaga 1600-jagiid rájes 1900-jagiid álggugeahčái.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Manjel čađahuvvon oahpu galgá kandidáhtta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- diehtá makkárat ledje váldomassii ovdalaš ealáhuslágít iešguđet guovlluin Sámis 16-1700-jagiid rájes gitta rádjegiddemiid ja riikkaid lánkaásahemiid rádjái
- diehtá ovdamearkkaid bokte movt ovdalaš birgenlágít ledje vuodđuduvvon mánggabealat valljodatváriid ávkkástallamii
- diehtá oasi sámezielat gohčodusain, doahpágiin, máhtuin ja vieruin mat gulle ovdalaš ealáhuslágíid doaimmaide
- máhtttá gávdnat dieđuid čálalaš gálduin ja dutkanbargguin main lea relevánsa fágalaš áššečilgenbargguide ja ságaide
- máhtttá ovdanbuktit ja čilget maiddái beliid sámi ealáhus- ja birgenlágiin mat eai leat dábálaččat šat min áiggis
- iežas oaidnimiin sáhtttá guorahallat ja árvoštallat masa ja movt ovdalaš ággiid dieđuin lea relevánsa ja ávki otná diliide

Obbalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- máhtttá oaidnit guhkelet áiggi váldogovastagaid sámi ealáhus- ja birgenlági manlagain ja čanastagaid otná sámi vuodđomáhttui ja vuodđoealáhuslágiide
- diehtá guovddáš doahpágiid ja ovdanbuktimiid mat adnojit ovdalaš sámi ealáhuslágiid dutkamis ja maiddái moaitagiid daidda fágalaš sátnádallama olis
- sáhtttá vávjevaččat čuovvut iešguđetlágán ságastallamiid sámi ealáhus- ja birgenlágiid historjjá birra, ja maiddái searvat daidda historjjálaš dieđuid ja sámi ealáhuslágiid máhttovuođu vehkiin

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Oahpahus lágiduvvo logaldallamin, joavkobargun ja čuovvovaš studeantaságastallamin, ja bagadallamin. Dollo(jit) oahpahusdeavivvadeapmi/-deamit, oassi sáhtttá leat neahttaoahpahus.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Ovdal beassá eksámenii, studeanta galgá:

- Searvan deavivvadeamiid ja neahttaoahpahussii, unnimusat 75%.
- Čađahan ja ožžon ovtta bargogáibádusa dohkkehuvvot, mii sáhtttá lea juogo oanehis čálalaš bargu dehe njálmálaš ovdanbidjan.

10. EKSÁMEN

5 beavvi čálalaš eksámen mas studeanta vállje vástidit ovtta golmma gažaldagas. Vástádusa guhkko galgá leat 4-6 siiddu.

Eksámenbargu árvvoštallojuvvo ECTS-vuogádaga árvosániid mielde, mas buoremus árvosátni lea A ja vuolimus ceavzinárvosátni lea E. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

li leat.

12. KVALITEHTASIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearri dohkkehuvvo sierra.